پرونده

توهم نتانیاهو برای جلوگیری از تشکیل کشور فلسطین

هرچند جامعه جهانی راهکار دو دولتی را تنها راه پایان مناقشه فلسطینی می‌داند اما تندروهای صهیونیستی حاضر نیستند به چنین طرحی تن دهند و نتانیاهو بار دیگر با بیان اینکه وجود تشکیلات خودگردان فلسطین به نفع تل‌آویو است، مدعی شد که باید از شکل‌گیری کشور فلسطین جلوگیری شود.

درحالی که گروه‌های مقاومت فلسطین با تقویت توان نظامی خود مسیر آزادسازی سرزمین‌های اشغالی را هموار می‌کنند، مقامات رژیم صهیونیستی سعی دارند پازل اشغالگری خود را تکمیل کنند. کابینه افراطی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل که در ماه‌های اخیر طرح‌های تحریک‌آمیز خود را در کرانه باختری اجرا کرده است، در پی این است با استفاده از ابزارهای خود راه پیروزی فلسطینی‌ها را سد کند.

نتانیاهو در اظهاراتی گفت: «اسرائیل خود را برای مرحله بعد از رفتن محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین آماده می‌کند و باید با خواسته تشکیل کشور فلسطین مقابله کرد.» طبق گزارش شبکه صهیونیستی «کان»، نتانیاهو این اظهارات را سه‌شنبه هفته گذشته در نشست غیرعلنی کمیسیون امور خارجی و امنیت پارلمان رژیم صهیونیستی بیان کرده است. شبکه کان اشاره کرد نخست‌وزیر اسرائیل این سخنان را در پاسخ به سؤال اعضای کمیسیون درباره روابط تل‌آویو و تشکیلات خودگردان فلسطین مطرح کرده است. نتانیاهو طی این جلسه گفته است: «ما برای روزهای بعد از محمود عباس آماده می‌شویم. نیازمند تشکیلات خودگردان هستیم و نمی‌توانیم اجازه دهیم فرو بپاشد و نمی‌خواهیم از هم بپاشد. ما آماده‌ایم به تشکیلات کمک اقتصادی کنیم.» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی ادامه داد: «منافع ما ایجاب می‌کند که تشکیلات خودگردان کار خود را ادامه دهد. این تشکیلات در مواردی که موفق می‌شود، به نفع ما عمل می‌کند و سقوط آن به نفع ما نیست.» طبق این گزارش، نتانیاهو همچنین به‌شدت با شکل‌گیری کشور مستقل فلسطین مخالفت کرده و گفته: «آرزوی آنها را برای تشکیل کشور باید ریشه‌کن کرد». هرچند تندروها مخالف سرسخت تشکیل کشور فلسطین هستند و تلاش می‌کنند با توسعه شهرک‌های صهیونیستی در کرانه باختری، فلسطینی‌ها را بیرون رانده و این منطقه را یهودی‌سازی کنند اما در این مسئله به‌خصوص همه جهان علیه سیاست‌های اشغالگرانه تل‌آویو است. همه کشورها و حتی غربی‌ها ابتکار دو دولتی را تنها راه پایان مناقشه بین اسرائیل و فلسطینی‌ها می‌دانند ولی مقامات تل‌آویو با این درخواست‌ها مخالفت کرده‌اند و با وجود توافقات انجام شده در اسلو در سال ۱۹۹۳، تاکنون اقدامی در این زمینه انجام نداده‌اند. حتی در ماه‌های اخیر تندروهای کابینه تل‌آویو، اقدامات تحریک‌آمیز را برای تخریب مسجدالاقصی و بیرون راندن فلسطینی‌ها انجام داده‌اند.

واکنش تشکیلات خودگردان

اظهارات نتانیاهو واکنش تند فلسطینی‌ها را در پی داشته است. پس از انتشار این گزارش، نبیل ابوردینه، سخنگوی رئیس تشکیلات خودگردان گفت: «کشور فلسطین پابرجاست و بیش از ۱۴۰ کشور دنیا آن را به رسمیت می‌شناسند. این کشور تنها نیازمند از بین رفتن اشغالگری است تا استقلال خود را نمایان سازد.» براساس گزارش خبرگزاری فلسطین (وفا)، ابوردینه تأکید کرد: «اشغالگران در توهم به سر می‌برند، اگر فکر می‌کنند می‌توانند این اشغالگری را با تداوم تجاوزات علیه مردم فلسطین تثبیت کنند.» سخنگوی تشکیلات خودگردان ادامه داد: «حقیقت مقاصد اسرائیل مخالفت با قطعنامه‌های بین‌المللی و حقوق بین‌الملل است. شریکی اسرائیلی که به دنبال برقراری صلح مبتنی بر قطعنامه‌های بین‌المللی باشد، وجود ندارد.» وی همچنین اشاره کرد که کشور فلسطین در سازمان ملل در بسیاری از نهادهای بین‌المللی و وابسته به آن ناظر است و در این خصوص از رسمیت جهانی برخوردار است.

اخبار کوتاه

امیدواری باکو به حل و فصل اختلافات با ایران

جیحون بایراموف، وزیر خارجه جمهوری آذربایجان در گفت‌وگوی تلفنی با حسین امیرعبداللهیان، همتای ایرانی خود با تأکید بر ارتباط مستقیم طرفین در حوزه‌های مختلف، نسبت به توسعه بیش از پیش مناسبات و حل‌وفصل برخی مسائل باقیمانده در آینده نزدیک ابراز امیدواری کرد. جیحون بایراموف یک‌شنبه شب در خصوص مناسبات سیاسی، اقتصادی و کنسولی مورد اهتمام طرفین با امیرعبداللهیان به گفت‌وگو و تبادل‌نظر پرداختند. به گزارش فارس، وزیر امور خارجه ایران با اشاره به تحولات مهم جاری منطقه‌ای و بین‌المللی، بر اهمیت رایزنی و مشورت مستمر و نزدیک طرفین تأکید کرد. امیرعبداللهیان افزود: روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان به گونه‌ای است که می‌توانند مسائل و مشکلات موجود در روابط را به صورت دوجانبه حل و فصل و آن را به مسیر صحیح خود هدایت کنند. وزیر خارجه آذربایجان نیز در این گفت‌وگوی تلفنی با تقدیر از تلاش‌های سازنده وزیر خارجه در حل‌وفصل تنش‌ها، این گفت‌وگو را مثبت ارزیابی کرد و با تأکید بر ارتباط مستقیم طرفین در حوزه‌های مختلف، نسبت به توسعه بیش از پیش مناسبات و حل‌وفصل برخی مسائل باقیمانده در آینده نزدیک ابراز امیدواری کرد. در این تماس طرفین درخصوص سایر موضوعات مورد علاقه فیمابین، از جمله پروژه کریدور شمال - جنوب، برنامه آتی همکاری دو کشور در قالب سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله سازمان اکو و جنبش عدم تعهد گفت‌وگو و تبادل‌نظر کردند.

تمایل باسیل به همکاری با حزب‌الله برای انتخاب رئیس‌جمهور

رئیس جریان ملی آزاد لبنان گفت که این جریان علاقه‌مند به تفاهم با حزب‌الله و هر یک از طیف‌های سیاسی لبنانی دیگر برای رسیدن به تفاهم درباره انتخاب رئیس‌جمهور لبنان است. به گزارش پایگاه خبری النشره، جبران باسیل در سخنانی درباره مشارکت ملی گفت: ما در پیروزی لبنان و مقاومت و تمام هزینه‌های آن سهیم شدیم و همه اینها به این دلیل بود که ما از ساختار لبنان و وحدت ملی خود دفاع می‌کردیم. وی افزود: شش ماه است که می‌گوییم نامزد چالش‌برانگیز را نمی‌پذیریم؛ خصوصاً که ما یک طیف لبنانی را به چالش نمی‌کشیم بلکه نگرانی آن را درک می‌کنیم و از این رو، منتظر ماندیم تا به نامزدی که کاندیدای چالش‌برانگیز نبود برسیم. باسیل ادامه داد: ما نیامده‌ایم بگوییم می‌خواهیم رئیس‌جمهور را تحمیل کنیم. ما از همان ابتدا خودمان را کنار کشیدیم تا در موقعیتی قرار نگیریم که متهم شویم که برای خودمان این کار را می‌کنیم و خود را در جایگاه کسانی قرار دادیم که مصلحت جامعه را می‌خواهند.

ناو اتمی امریکا وارد ویتنام شد

تنها چند روز بعد از سفر آنتونی بلینکن، وزیر خارجه امریکا به چین و تلاش برای تنش‌زدایی با پکن، یک ناو هواپیما بر کلاس اتمی امریکا وارد آب‌های ویتنام شد. براساس گزارش اسپوتنیک، ناو هواپیمابر کلاس اتمی «یو.اس.اس رونالد ریگان» اواخر یک‌شنبه در بندر «دا نانگ» در ویتنام پهلو گرفت. بنا به اعلام سفارت واشنگتن در ویتنام، از زمان عادی‌سازی روابط دو کشور در سال ۱۹۹۵ بعد از جنگ خونبار ویتنام، این اولین بار است که این ناو اتمی امریکا وارد آب‌های این کشور می‌شود. طبق این گزارش، حضور این ناو امریکایی در ویتنام پنج روز به طول خواهد انجامید و برنامه‌هایی از جمله دیدارهای نظامی و دیگر رویدادهای فرهنگی انجام خواهد شد. چین به شدت مخالف نظامی شدن منطقه و حضور نظامیان امریکاست و آن را مانعی در تحقق صلح پایدار در منطقه می‌داند. حمایت مستمر ایالات متحده از جدایی تایوان و حضور نظامی آن در منطقه توسط چین به عنوان تهدیدی برای امنیت ملی این کشور تلقی می‌شود.

گزارش یک

کنعانی در هشدار به بروکسل:

اروپا در روند باطل تحریم‌ها دنبال امریکا نرود

امین آهوئی | تسنیم

سخنگوی وزارت خارجه به دنبال اعمال بسته تحریمی جدید اتحادیه اروپا علیه ایران، چنین سیاستی را دور باطلی توصیف کرد که پیش‌تر امریکا در آن گام گذاشته و نتیجه‌ای نگرفته است. کنعانی ضمن تأکید بر پیگیری ایران در مذاکرات احیای برجام در عین حال تصریح کرد که تهران طبق منافع خود عمل خواهد کرد.

پنج‌شنبه گذشته توبیاس بیلستروم، وزیر خارجه سوئد با حسین امیر عبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان گفت‌وگوی تلفنی داشت و طرفین درباره طیفی از موضوعات تبادل‌نظر و بر ضرورت گسترش بیش از پیش مناسبات تأکید کردند. دیروز و کمتر از یک هفته از این گفت‌وگو، بیلستروم در جمع خبرنگاران با اعلام اینکه نهمین بسته تحریمی علیه ایران تصویب خواهد شد، در دفاع از این اقدام گفت: «بسته تحریمی جدید برای این است که ما نشان دهیم اروپا نقض حقوق بشر در ایران را درک می‌کند و ما برای کمک به اوضاع تلاش خواهیم کرد.» اروپایی‌ها از آغاز اغتشاشات در ایران به بهانه مسائل حقوق بشری هشت بسته تحریمی علیه ایران وضع کرده‌اند. ساعاتی بعد از اظهارات وزیر سوئدی، اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای اعلام کرد که هفت فرد ایرانی را در ارتباط با نقض حقوق بشر به فهرست تحریم‌های خود اضافه می‌کند. ناصر کنعانی در جریان نشست هفتگی با خبرنگاران داخلی و خارجی به طور مشخص درباره سیاست‌های یک بام و دو هوای اروپایی‌ها در به نمایش گذاشتن رفتاری دوستانه با ایران و انجام اقدامات ضد ایرانی و به‌طور ویژه در پی رویکرد اخیر دولت سوئد گفت: «حرکت در مسیر تحریم‌ها، حرکت در مسیر باطل است. حرکت در مسیری است که سال‌ها انجام دادند و نتیجه نگرفتند. یک دوگانگی آشکار است که شامل درخواست برای مذاکره و حل و فصل اختلافات در عین حال استفاده از ابزاری که اقدامی غیرسازنده و متضاد برای گفت‌وگو و تبادل نظر است.» بنابر گزارش خبرنگار «جوان»، سخنگوی دستگاه دیپلماسی تأکید کرد: «ما این روند را روندی باطل و بی‌نتیجه می‌دانیم و معتقدیم که اروپا باید رفتارش را در این زمینه اصلاح کند و از گذاشتن پا در جای پای دولت امریکا در این زمینه خودداری و اجتناب کند. قطعاً نتیجه ناشی از استفاده از تحریم‌ها صرفاً به ضرر جمهوری اسلامی نیست. طرف‌هایی که از این ابزار استفاده می‌کنند، از جمله دولت‌های اروپایی هم از استفاده از ابزار تحریم قطعاً ضرر خواهند کرد.»

تحریم، ابزاری در سیاست خارجی امریکا

سخنگوی وزارت خارجه درباره اینکه آیا شاهد تبادل زندانیان بین ایران و سوئد خواهیم بود، نیز گفت: «در خصوص حمید نوری این موضوع جزو مطالبات ما از دولت سوئد است که بدون قید و شرط او را آزاد کند و درباره اصل بازداشت، محاکمه و زندانی شدن آن تأکید کردیم کل روند از ابتدا غیرقانونی و غلط بوده است. همچنان تأکید می‌کنیم که دولت سوئد بدون قید و شرط او را آزاد کند.» وی ادامه داد: «در گفت‌وگوهای دیپلماتیک با مقامات سوئدی از جمله گفت‌وگوی اخیر وزرای خارجه این موضوع مورد اهتمام دستگاه دیپلماسی بود. آزادی این شهروند را با جدیت دنبال می‌کنیم. روندی که دولت سوئد در پیش گرفته در مرحله دادگاه‌های تجدیدنظر است که روند طولانی شده است. هم از طرق سیاسی و هم از طریق کنسولی و مجاری حقوقی و قضایی پیگیر آزادی این شهروند هستیم و تا تحقق آزادی آن این روند را دنبال خواهیم کرد.»

سیاست ناکارآمدی که اروپایی‌ها در تحریم و اعمال فشار بر انجام آن پافشاری می‌کنند در اصل پیروی از سیاست‌های تحریمی امریکاست. کنعانی درباره اقدام کمیته سیاست خارجی امریکا برای دائمی کردن تحریم‌ها علیه ایران نیز گفت: «اصرار بر انجام مذاکره برای حل و فصل موضوع برجام و حل‌وفصل اختلافات موجود را نمی‌توانیم با تلاش برای تشدید و حفظ تحریم‌ها تحلیل و تفسیر کنیم. این دوگانگی آشکار است که از یک سو درخواست مذاکره مستقیم را مطرح می‌کنند یا از طریق واسطه‌ها گفت‌وگو می‌کنند و باز از سوی دیگر دست به تحریم می‌زنند.» وی یادآور شد: «امریکا نشان داد به سیاست تحریم علیه دولت‌های مستقل اعتیاد پیدا کرده و تحریم به ابزاری در سیاست خارجی امریکا تبدیل شده است. استمرار تحریم‌ها علیه ایران توسط امریکا همانطور که تا الان به نتیجه نرسیده به نتیجه نخواهد رسید.» کنعانی خاطرنشان کرد: «تحریم‌های یکجانبه علیه ملت ایران یک اقدام کاملاً غیرقانونی، ظالمانه و نقض فاحش حقوق بشر است. دولت امریکا در دوران همه‌گیری کرونا با اصرار بر تحریم‌های ظالمانه و افزودن بر تحریم‌ها و ممانعت از دستیابی ایران به منابع مالی خود مرتکب جنایت علیه بشریت شد.»

منافع ملی را به رابطه با کشور خاص گره نمی‌زنیم

این دیپلمات ارشد ایرانی در بخش دیگری از جلسه پرسش و پاسخ با اعلام بی‌اعتمادی به امریکا گفت: «تا زمانی که نگاه و رفتار امریکا نسبت به ایران تغییر نکرده باشد، طبیعی است نگاه دولت و ملت ایران نسبت به دولت امریکا تغییر نخواهد کرد.» وی افزود: ایران روابط خارجی و تأمین منافع ملی خود و ملت را به سرنوشت روابط با کشور خاص و یا موضوع و پرونده خاصی گره نزده و نخواهد زد. در ارتباط با روابط خارجی مبتنی بر مصالح و منافع ملی عمل خواهیم کرد. نگاه دولت سیزدهم ایجاد روابط متعادل و متوازن با کشورهای مختلف مبتنی بر روابط متوازن است. تغییر بنیادین دولت امریکا نسبت به ایران مقدمه تغییر هرنوع نگاه و نگرش خواهد بود. دولت امریکا باید پاسخگوی جنایات علیه ملت ایران باشد.»

کنعانی در پاسخ به سؤالی درباره مذاکرات علی‌باقری و انریکه مورا، معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قطر هم گفت: «در مورد مذاکرات رفع تحریم‌ها رویکردهای دیپلماتیک را در روش‌های مختلف ادامه می‌دهیم. در ملاقات‌ها، موضوعات مختلف و مورد علاقه‌ای را برای گفت‌وگو داریم که یکی از موضوعات مسیر مذاکرات است. مواضع ایران به صراحت به طرف‌های مذاکره‌کننده اروپایی بیان و دیدگاه‌های طرف مقابل شنیده شده است.» سخنگوی دستگاه دیپلماسی ادامه داد: «ما برای دستیابی به نتایج مثبت از روند مذاکرات رفع تحریم از همه ظرفیت‌های دیپلماتیک استفاده می‌کنیم و از تمایل‌ها و رغبت‌های توأم با حسن‌نیت از جمله طرف‌های منطقه‌ای از جمله عمان استفاده کرده و می‌کنیم و تبادل پیام‌ها ادامه داشته است.» وی درباره دارایی‌های بلوکه شده ایران نیز گفت: «پیشرفت‌هایی در این خصوص حاصل شده است. برای رفع انسداد کامل دارایی‌های بلوکه شده ایران در برخی کشورها اقدامات خود را با جدیت انجام خواهیم داد.»

گزارش ۲

پس از تجربه ناکام شورش واگنر، امریکا و اروپا به اختلاف روس‌ها چشم دوخته‌اند

تمرکز غرب بر شکاف داخلی روسیه

پریگوژین: واگنر ۱۰ تیر منحل می‌شود

درحالی که شورش گروه واگنر علیه روسیه با درایت ولادیمیر پوتین، در کمتر از ۲۴ ساعت فروکش کرد، این اقدام دستاویزی برای غربی‌ها شده تا از شکاف‌های داخل روسیه به نفع خود بهره‌برداری کنند. در این باره وزیر خارجه امریکا مدعی شد که اقدام اخیر واگنر از بی‌ثباتی مضاعف در دولت پوتین خبر می‌دهد و می‌تواند فرصتی باشد برای اوکراین تا مناطق از دست رفته‌اش را پس بگیرد. ناتو و اتحادیه اروپا هم تجربه واگنر را نشانه‌ای از ضعف و آسیب‌پذیری مسکو اعلام کردند.

به گزارش «جوان»، امریکا که نتوانست در جبهه اوکراین، روسیه را شکست داده و برنامه‌های جهانی خود را به اجرا بگذارد، از هر ابزار کوچکی برای ضربه زدن به رقیب قدرتمند خود استفاده می‌کند تا شاید بتواند بخشی از شکست‌های خود را در برابر مسکو جبران کند. درحالی که وضعیت داخلی روسیه پس از حمله به اوکراین تا حد زیادی یکدست و منسجم شده بود و بسیاری از مردم از اقدام ارتش در برابر غرب حمایت کردند اما شورش اخیر گروه واگنر در استان روستوف، چراغ سبز را به امریکا و متحدانش نشان داد که علاوه بر جبهه‌های جنگ، می‌توانند روی شکاف‌ها و اختلافات در داخل روسیه هم سرمایه‌گذاری کنند.

آنتونی بلینکن، وزیر خارجه امریکا یک‌شنبه شب در گفت‌وگو با شبکه سی‌بی‌اس‌نیوز گفت: «این اتفاق مستقیماً قدرت ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه را به چالش کشید و سؤالاتی را مطرح کرد. این (شورش) نشان از شکاف‌هایی عمیق دارد. نمی‌توانیم تخمین بزنیم که نتیجه این شکاف‌ها چه خواهد شد، اما می‌دانیم که پوتین در هفته‌ها و ماه‌های آتی باید جواب خیلی از سؤالات را بدهد. شکاف‌هایی را دیده‌ایم که قبلاً وجود نداشته است. ناآرامی در روسیه ممکن است هفته‌ها یا ماه‌ها ادامه داشته باشد و هنوز فصل پایانی را ندیده‌ایم.» بلینکن در ادامه سیاست تنش‌آفرینی کشورش در خصوص کی‌یف نیز گفت: «ضدحمله اوکراین در روزهای اولیه خود است و ممکن است ماه‌ها ادامه یابد. اوکراینی‌ها آنچه را که برای موفقیت نیاز دارند در اختیار دارند و حواس پرتی روسیه مزیت بیشتری برای اوکراینی‌ها ایجاد می‌کند.» این اظهارات آنتونی بلینکن برجسته‌ترین نمونه از واکنش دولت جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا به شورش گروه پیمانکار نظامی واگنر در روز جمعه و شنبه بود.

ماه‌ها بود که خبرهایی پراکنده از اختلاف میان یوگنی پریگوژین، بنیانگذار گروه پیمانکار نظامی واگنر و نیروهای واگنر با نیروهای ارتش روسیه و شخص وزیر دفاع، سرگئی شویگو، به گوش می‌رسید و در نهایت این گروه به بهانه حمله به مواضع نیروهایش، استان روستوف را برای مدت کوتاهی اشغال کرد.

هرچند ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه توانست با دادن برخی وعده‌ها و امتیازات، واگنر را از روسیه بیرون کند و شورش را بخواباند اما مقامات واشنگتن به بروز چنین اقداماتی در آینده امیدوار هستند و به نظر می‌رسد با اظهارات بلینکن، سناریوی دامن زدن به تنش‌های داخل روسیه کلید خواهد خورد. امریکا در یک دهه اخیر بارها با حمایت از اعتراضات خیابانی در روسیه، سعی کرده رهبران فعلی کرملین را کنار بگذارد که تاکنون هیچ موفقیتی حاصل نشده است. اما از آنجا که روسیه اکنون در اوکراین درگیر است و بسیاری از توان نظامی خود را برای مقابله با تهدیدات ناتو گذاشته است، غربی‌ها هرگونه تنش در داخل روسیه را فرصتی برای خود می‌دانند که می‌توانند با موج‌سواری روی آن، به مسکو ضربه بزنند. از این‌رو، برنامه‌ریزی برای برهم زدن وضعیت داخلی روسیه در آستانه یک سال و نیم باقی مانده به انتخابات ریاست جمهوری روسیه، دور از انتظار نیست. همانگونه که سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه هم هفته گذشته در سخنانی گفت که امریکا قصد دارد در روند انتخابات ریاست جمهوری در مارس ۲۰۲۴ مداخله کند. رهبران غرب به این باور رسیده‌اند تا زمانی که پوتین و تیم او بر سر قدرت باشند، نمی‌توانند روسیه را تضعیف کنند و تلاش می‌کنند به هر نحوی شده نیروهای همسو با خود را به قدرت برسانند. امیدواری غربی‌ها به گروه‌هایی مانند واگنر برای ضربه زدن به روسیه درحالی است که مزدوران واگنر بدون کمک‌های روسیه نمی‌توانند دوام بیاورند. رئیس واگنر دیروز اعلام کرد این شرکت امنیتی خصوصی روسی اول جولای (۱۰ تیر) منحل خواهد شد. پریگوژین گفت که هیچ یک از اعضای واگنر با عقد قرارداد با وزارت دفاع روسیه موافق نیست.

رؤیای غرب برای تضعیف مسکو

علاوه بر مقامات امریکایی، رهبران ناتو و اروپا هم شورش واگنر را نشانه‌ای بر ضعف و استیصال مسکو می‌دانند. ینس استولتنبرگ، دبیرکل ناتو روز دوشنبه با بیان اینکه شورش واگنری‌ها یک مسئله داخلی روسیه است، گفت که هیچ نشانه‌ای دال بر اینکه روسیه در حال آماده شدن برای استفاده از تسلیحات هسته‌ای باشد، دیده نمی‌شود. به گزارش خبرگزاری رویترز، او گفت: «تحولات روزهای گذشته، یک نشانگر دیگری از اشتباه استراتژیک بزرگی است که ولادیمیر پوتین با الحاق غیرقانونی شبه‌جزیره کریمه و جنگ علیه اوکراین انجام داد. در حالی که روسیه به حمله خود ادامه می‌دهد، تداوم حمایت ما از اوکراین بسیار مهم‌تر است». همچنین جوزف بورل، رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا هم دیروز در سخنانی از وقوع بی‌ثباتی در روسیه که یک قدرت هسته‌ای است، ابراز نگرانی کرده بود. به گفته بورل، «واگنر هیولایی است که پوتین خودش ایجاد کرد و آن هیولا اکنون علیه سازنده‌اش قد علم کرده است.» او مدعی شد که این تحولات نشان‌دهنده ضعف در رهبری روسیه است و سیستم سیاسی آن در حال نشان دادن آسیب‌پذیری‌هاست و قدرت نظامی آن در حال تضعیف است. دل بستن غربی‌ها به شکاف‌های داخلی در روسیه با هدف ضربه زدن به این رقیب، درحالی است که پیش از این هم رهبران ناتو ادعا کرده بودند که روسیه بخش اعظم قدرت نظامی خود را در اوکراین از دست داده است و اگر کی‌یف را به تسلیحات پیشرفته تجهیز کنند در ضد حملات می‌تواند سرزمین‌های از دست رفته را پس بگیرد اما روسیه در دو هفته گذشته با انهدام تجهیزات اوکراین و کشتن هزاران نفر از نیروهای نظامی این کشور، درس فراموش نشدنی به غرب داد. روند تحولات ۱۶ ماه گذشته به خوبی این مسئله را نشان داد که تسلیحات ارسالی غرب به اوکراین نه تنها در عرصه میدانی موفقیتی کسب نکرده بلکه ۱۵ درصد از خاک اوکراین هم به دست روس‌ها افتاده است. روس‌ها هشدار داده‌اند که ارسال جنگنده به کی‌یف و اجرای ضد حملات هم کاری از پیش نخواهد برد.

نگاه

جنگ‌طلبی «پریگوژین» به در پولادی کرملین خورد

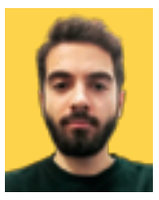

سید فؤاد علوی
پژوهشگر مسائل روسیه

در فضایی که همه دنبال‌کنندگان تحولات روسیه و جنگ اوکراین پیگیر اخبار ضد حمله اوکراین بودند یک بمب خبری باعث تعجب همگان شد و آن هم شورش نیروهای واگنر علیه شخص وزیر دفاع این کشور بود.

یوگنی پریگوژین، رئیس واگنر پس از منتشر کردن یک فیلم کوتاه چنددقیقه‌ای از یکی از پایگاه‌های واگنر مدعی شد که هلیکوپترهای ارتش روسیه یکی از پایگاه‌های گروه واگنر را مورد هدف قرار داده‌اند و این اقدام با دستور مستقیم شویگو، وزیر دفاع صورت گرفته است. پس آن پریگوژین اعلام کرد که برای مقابله با این وضع و نبود فرماندهی درست در عملیات نظامی ویژه او همراه اعضای گروهش به مسکو خواهند آمد تا مسببان وضع موجود را به سزای عمل خود برسانند. این خلاصه کوتاهی از شروع روند درگیری بود. در ادامه سعی خواهد شد به دیگر زوایا و علت این اقدام رئیس گروه واگنر پرداخته شود.

ابتدا لازم است روشن شود که آیا این اقدام پریگوژین علیه شخص پوتین بوده است یا خیر. بر اساس اظهارات متعدد پریگوژین در روز حادثه چه پس از سخنرانی پوتین و چه قبل از آن هدف پریگوژین به‌هیچ‌وجه نه سرنگونی دولت بوده است و نه رسیدن به جایگاه پوتین بلکه هدف او شخص وزیر دفاع و رئیس ستاد مشترک ارتش گراسیموف بوده است. رئیس گروه واگنر از ابتدای ورود این گروه به عملیات نظامی روس‌ها در اوکراین با این دو نفر بر سر نحوه اداره جنگ مشکل داشته است اما علت اصلی را بسیاری از نزدیکان پریگوژین نه اداره جنگ بلکه دورماندن پریگوژین از هسته سخت سیاست روسیه می‌دانند همان حلقه سختی که شویگو جزء لاینفک آن است. انتظار پریگوژین این بوده است که پس از فتح باخموت به دست نیروهای واگنر یا از او مانند رمضان قدیروف (رئیس‌جمهور جمهوری خودمختار چچن که پس از آزادسازی ماریوپل توسط نیروهایش مدال قهرمان روسیه را دریافت کرد) تقدیر یا به یکی از مشاوران نزدیک پوتین تبدیل شود و نقش مؤثری در اداره کشور داشته باشد که هیچ یک از این اتفاقات رخ نداد. علاوه‌برآن در ماه گذشته قانونی در روسیه تصویب شد که بنابر آن نیروهای داوطلب که مایل به حضور در جبهه نبرد هستند می‌بایست فقط با وزارت دفاع قرارداد منعقد کنند که بنابر این قانون، گروه واگنر به‌شدت تضعیف خواهد شد و بخشی از کادر خود را از دست خواهد داد. در واقع این اقدام پریگوژین نه یک کودتا بلکه یک جنگ قدرت بود تا با حذف شویگو بتواند جایگاه خود را حفظ کند و ارتقا دهد ولی دچار اشتباه محاسباتی و با واکنش محکم از جانب مسکو روبه‌رو شد.

نیروهای ارتش و گارد ملی از ساعات ابتدایی در استان روستوف مستقر شده بودند اما اقدام نظامی علیه نیروهای واگنر انجام نشد، به‌صورت همزمان نیز پرونده‌ای علیه پریگوژین توسط دادستانی مسکو به جرم اقدام برای شورش نظامی به جریان افتاد. با سخنرانی پوتین و منفعت‌جویی شخصی و همچنین شروع خون‌ریزی داخلی خواندن اقدام پریگوژین حمایت‌ها از گروه واگنر در فضای رسانه‌ای تقریباً به صفر رسید. از طرف دیگر کادر گروه واگنر که متشکل از اعضای سابق ارتش (که پس از اتمام قراردادشان به گروه واگنر پیوسته‌اند و عموماً فرماندهان این گروه هستند)، داوطلبان قراردادی و زندانیان با حبس‌های طویل‌المدت (در ازای جنگ به آنها وعده بخشودگی داده شده است و عموماً در رده‌های پایین گروه هستند) بودند نیز انگیزه جدی برای درگیرشدن با ارتش یا گارد ملی روسیه نداشتند و پریگوژین نیز که انتظار واکنش محکم مسکو را نداشت چاره‌ای جز مصالحه ندید.

مصالحه توسط رئیس‌جمهور بلاروس لوکاشنکو که دوستی ۲۰ساله با پریگوژین دارد انجام شد و این پیشنهاد که او با پریگوژین صحبت کند نیز توسط خودش داده شده بود. حال قرار است بر اساس مفاد مصالحه، پریگوژین به بلاروس رفته و پرونده شورش نظامی علیه او لغو شود. اعضای گروه واگنر را نیز خطری تهدید نمی‌کند و آن دست از نیروهای واگنر که در شورش شرکت نداشته‌اند نیز می‌توانند با وزارت دفاع قرارداد منعقد کنند اما از سرنوشت گروه و نحوه اداره آن در آینده هنوز چیزی مشخص نیست اما بعید است که وزارت دفاع روسیه که کارفرمای اصلی این گروه است این پتانسیل را نابود کند.

دورنما

ترامپ: انتخابات ما در امریکا جعلی است

رئیس‌جمهور پیشین امریکا در تازه‌ترین سخنرانی خود در جمع جمهوریخواهان هوادارش، با به میان کشیدن مجدد موضوع تقلب در انتخابات این کشور، انتخابات در امریکا را جعلی دانست.

دونالد ترامپ که پیش از این بارها ادعا کرده بود در انتخابات ۲۰۲۰ تقلب شده، طی سخنانی در شهر اوکلند ایالت میشیگان گفت که خواستار رأی‌دهی صرفاً در روز انتخابات و توزیع برگه‌های رأی در همان روز و ارائه الزامات برای شناسایی هویت رأی‌دهندگان است. او مدعی شد که دموکرات‌ها نمی‌خواهند این تدابیر به مرحله اجرا برسد، چون می‌خواهند «تقلب» کنند. به گزارش رویترز ترامپ گفت: «آنها همچنین با ارائه کارت شناسایی رأی‌دهندگان مخالف هستند، چون می‌خواهند تقلب کنند. آنها نمی‌خواهند همان روز با یک برگه رأی دهند. آنها هرگز هیچ یک از این چیزها را نمی‌خواهند زیرا می‌خواهند در انتخابات تقلب کنند.» رئیس‌جمهور پیشین امریکا مدعی شد که در زمان ریاست‌جمهوری خود با وضع تعرفه‌های گمرکی بر روی آلومینیوم و فولاد وارداتی از خارج، صنعت فولاد را در میشیگان نجات داد. او گفت که این کشور بدون صنعت فولاد، مرزها یا انتخاباتی که به گفته او در ایالات متحده «جعلی» هستند، وجود نخواهد داشت. ترامپ گفت: «اگر شما صنعت فولاد نداشته باشید، شما کشور ندارید، مثل مرزها، مثل انتخابات‌ها، شما باید انتخابات‌های واقعی داشته باشید. ما واقعاً انتخابات واقعی نداریم، ما انتخابات جعلی داریم.»

اظهارات ترامپ در شرایطی است که تازه‌ترین نظرسنجی در ماه گذشته نشان می‌دهد که حدود سه تن از هر ۱۰ امریکایی همچنان باور دارند که جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا در انتخابات ۲۰۲۰ با تقلب به پیروزی رسید. همچنین نظرسنجی تازه ان‌بی‌سی‌نیوز نشان می‌دهد که ۶۸درصد از شرکت‌کنندگان نگران این هستند که جو بایدن، رئیس‌جمهور ۸۰ ساله امریکا از سلامت روانی و جسمی «لازم» برای تصدی این مقام برخوردار نباشد. ۵۵درصد از شرکت‌کنندگان ابراز نگرانی «شدید» کردند. در مقابل، ۲۲درصد از آنان گفتند که نگرانی کمی از این مسئله دارند و یا اصلاً نگران نیستند. از سوی دیگر، در پاسخ به پرسش مشابهی درباره وضعیت سلامت دونالد ترامپ و رقیب اصلی بایدن در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ این کشور، ۵۵درصد از شرکت‌کنندگان ابراز نگرانی کردند که در خصوص ۴۴درصد از آنان، این نگرانی شدید بود. در مقابل، ۴۴درصد هم گفتند که نگرانی کمی از سلامت ترامپ ۷۷ ساله برای تصدی مقام ریاست‌جمهوری امریکا دارند و یا اصلاً نگران نیستند. همچنین ۶۰درصد از شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی اعلام کردند که از انتخاب دوباره بایدن در انتخابات ۲۰۲۴ نگران هستند که از میان آنها، ۴۶درصد نگرانی «شدید» داشتند. این آمار برای ترامپ به ترتیب ۵۸ و ۵۱درصد بود.